

Kronika Katedry Filozofii i Historii Prawa¹ (rok 2017)

Stopnie naukowe pracowników Katedry

Marcin Łysko uzyskał stopień doktora habilitowanego na mocy uchwały Rady Wydziału Prawa UwB z dnia 19 maja 2017 r. Jako osiągnięcie naukowe habilitant wskazał monografię *Prace nad kodyfikacją materialnego prawa wykroczeń w Polsce Ludowej (1960–1971)*, Białystok 2016, ss. 351. Przewodniczącym komisji habilitacyjnej był prof. dr hab. Marian Mikołajczyk, a funkcje recenzentów pełnili profesorowie Violetta Konarska-Wrzosek, Adam Lityński oraz dr hab. Zbigniew Jędrzejewski. Sekretarzem komisji był dr hab. Piotr Fiedorczyk, a pozostałymi członkami prof. Emil Pływaczewski i dr hab. Olga Sitarz. Pozytywna uchwała komisji została podjęta jednogłośnie 27 kwietnia 2017.

16 lutego 2017 r. na Wydziale Prawa UwB miała miejsce obrona rozprawy doktorskiej Kamila Niewińskiego *PZPR a sądownictwo w latach 1980–1985. Próby powstrzymania „solidarnościowej” rewolucji*. Praca została napisana pod kierunkiem dr. hab. Piotra Fiedorczyka. Recenzentami rozprawy byli prof. Adam Lityński i prof. Arkadiusz Bereza. Uchwałą Rady Wydziału Prawa UwB z dnia 17 marca 2017 r. Kamil Niewiński uzyskał stopień doktora nauk prawnych.

Symposium *Judicial Protection in Family: too Little or too Much?*

W dniach 19–21 lipca 2017 r. na Wydziale Prawa UwB odbyło się sympozjum *Judicial Protection in Family: too Little or too Much?* Sympozjum zorganizował Piotr Fiedorczyk we współpracy z International Academy for the Study of the Jurisprudence of Family. Współorganizatorem sympozjum było działające na Wydziale Prawa UwB Studenckie Koło Historii Prawa, którego opiekunem naukowym jest Piotr Fiedorczyk. W sympozjum uczestniczyło 36 naukowców pochodzących z Filipin, Brazylii, USA, Izraela, Czech, Łotwy, Rosji, Hiszpanii, Polski, Ukrainy. Podczas sympozjum Piotr Fiedorczyk wspólnie z A. Stawarską-Rippel (Uniwersytet Śląski) wystąpili z referatem: *The Unification of Family Law 1945-46 in Poland and its Consequences for Judicial Proceedings*.

¹ Kronika uwzględnia aktywność naukową pracowników zlikwidowanej w październiku 2016 r. Katedry Nauk Historycznoprawnych i Komparatystyki Prawniczej, w miejsce której utworzono Katedry Prawa Rzymskiego oraz Filozofii i Historii Prawa.

W 2017 r. Piotr Fiedorczyk został ponownie wybrany na trzyletnie kadencje do władz międzynarodowych stowarzyszeń naukowych zajmujących się prawem rodzinnym. W stowarzyszeniu International Society of Family Law pełni funkcję członka Executive Committee. Został także wybrany na członka Board of Directors stowarzyszenia International Academy for the Study of the Jurisprudence of Family.

Publikacje

Owocem aktywności naukowej pracowników Katedry w 2017 r. były publikacje w periodykach naukowych oraz wydawnictwach zbiorowych. Piotr Fiedorczyk opublikował artykuł *Prawne problemy początków rejestracji aktów stanu cywilnego w Polsce po II wojnie światowej* w czasopiśmie „Przeszłość Demograficzna Polski” 2017, nr 39. Artykuł Krzysztofa Szczygielskiego *Latin legal maxims in the judgments of the Constitutional Tribunal in Poland* ukazał się na łamach periodyku „Studies in Logic, Grammar and Rhetoric” 2017, nr 62.

Karol Kuźmicz był redaktorem naukowym pracy zbiorowej *Wielowymiarowość człowieka* (Białystok 2017), w której zamieścił artykuł *O nieprzejętności człowieka*. Kolejny jego artykuł *Stereotyp „kibola” w Polsce i na świecie* ukazał się w wydawnictwie pokonferencyjnym *Stereotypy a kształtowanie świadomości człowieka* (Białystok 2017, red. A. Kryniecka).

W księdze pamiątkowej poświęconej Profesorowi Januszowi Sondlowi (*Semper Fidelis: prace dedykowane pamięci Profesora Janusza Sondla legendzie krakowskiego fakultetu prawniczego*, red. D. Malec, Ł. Marzec, T. Palmirski, Kraków 2017) publikowali:

- Piotr Niczyporuk, *Dissertatio iuridica de damno injuriae Jana Marquarta*, Vilnae 1650, *pierwszym doktoratem z zakresu prawa rzymskiego w Akademii Wileńskiej*;
- Piotr Kołodko, *Coitiones honorum zagrożeniem dla republiki rzymskiej? Uwagi na marginesie wydarzeń towarzyszących drugiej wojnie punickiej*.

W księdze jubileuszowej Profesora Mieczysława Goettela (*Meandry prawa – teoria i praktyka :księga jubileuszowa prof. zw. dra hab. Mieczysława Goettela*, red. E. W. Pływaczewski, J. Bryk, Szczytno 2017) Piotr Niczyporuk zamieścił artykuł *Dissertatio iuridica e jure canonico, civili et Regio Poloniae Magniq[ue] Ducatus Lithuaniae nec non Saxonico et minicipali Magdeburgensi Andrzej Marquarta, Vilnae 1647, pierwszym doktoratem z zakresu komparatystyki prawniczej w Akademii Wileńskiej*.

Piotr Niczyporuk i Piotr Kołodko wnieśli wkład w opracowanie tekstu oraz przetłumaczenie na język polski ksiąg 48-50 Digestów Justyniańskich. Efektem prac zespołu, w skład którego wchodził ponadto Krzysztof Hilman, Magdalena Hładyszewska, Tomasz Palmirski oraz Anna Wasyl była publikacja *Digesta Iustiniani = Digesta Justyniańskie : tekst i przekład. VII. 2. Księgi 48-50*, red. T. Palmirski, Kraków 2017.

Udział w konferencjach naukowych

Ważnym obszarem aspektem aktywności naukowej pracowników Katedry był udział w zagranicznych i organizowanych na terenie Polski konferencjach naukowych. Piotr Fiedorczyk uczestniczył w Światowym Kongresie International Society of Family Law, który odbył w się dniach 25-29 lipca 2017 r. w Amsterdamie. Podczas sesji plenarnej wygłosił referat *Same sex families reality in Poland: the present state and the future*. Brał także udział w XIII Dies Luby Jurisprudentiae, sympozjum naukowym zorganizowanym przez Wydział Prawa Uniwersytetu w Trnawie (Słowacja). Podczas sympozjum, które odbyło się w dniach 28-29 września w Smolenicach, zaprezentował wystąpienie *Matrimonial property regimes and their impact on the economic situation of families. Historical issues*. Przewodniczył również obradom sympozjum.

Piotr Niczyporuk wraz z Piotrem Kołodko uczestniczyli w Międzynarodowej Konferencji Naukowej LXXIe Session de la SIHDA – *La liberté et les interdictions dans les droits de l'antiquité*. Konferencja odbyła się w dniach 12-16 września 2017 r. na Uniwersytecie w Bolonii. Wspólnie wygłosili referat *Le conseguenze legali del divieto di nozze per una vedova nel diritto romano – periodo arcaico, preclassico e classico*.

Marcin Łysko brał udział w XXIIIrd Annual Forum Association of Young Legal Historians (Neapol 30 maja – 1 czerwca 2017 r.). Zaprezentował wystąpienie *Political circumstances of the codification works on substantive misdemeanour law in People's Poland*.

W konferencjach krajowych najczęściej uczestniczył Piotr Niczyporuk. Podczas Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej *W setną rocznicę powstania Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej* (Lublin 24 kwietnia 2017 r.) wygłosił referat *Antyczne korzenie współczesnej bankowości*. Brał także udział w II Konferencji Romanistycznej *Civis Romanus sum. Problem interpretacji tekstu źródłowego In memoriam Professoris Janusz Sondel*, która odbyła się w Szczecinie w dniach 28-30 listopada 2017 r. Wystąpił z referatem *Tempus lugendi a tempus legitimum. Rozważania na przykładzie D.3,2,8.*

Piotr Niczyporuk trzykrotnie uczestniczył w posiedzeniach plenarnych Komitetu Nauk o Kulturze Antycznej PAN. Podczas posiedzenia 4 listopada wystąpił z referatem *Działalność naukowa Wydziału Prawa Akademii Wileńskiej w latach 1644–1655*. Brał także udział w dwóch posiedzeniach Sekcji Praw Antycznych Komitetu Nauk o Kulturze Antycznej PAN. Podczas posiedzenia w dniu 8 listopada 2017 r. wygłosił referat *Dysertacje doktorskie doktorów utriusque iuris Akademii Wileńskiej w latach 1644–1655*. Piotr Niczyporuk oraz Mariusz Mohyluk reprezentowali Wydział Prawa UwB na sympozjum naukowym z okazji Jubileuszu Profesora Wojciecha Witkowskiego *Od prawa przeszłego do współczesnego*, które odbyło się 10 kwietnia 2017 r. w Lublinie. Piotr Niczyporuk wygłosił mowę w imieniu Dziekana Wydziału Prawa UwB.

Karol Kuźmicz był uczestnikiem Międzyrodowiskowej Konferencji Naukowej o *Znaczeniu czynników pozaracjonalnych w życiu jednostki i społeczeństwa*, która odbyła się w Nałęczowie w dniach 29–31 maja 2017 r. Wystąpił w referacie *Irracjonalizm buntowniczy Jana Jakuba Rousseau*. Podczas konferencji naukowej dotyczącej *Zdrowia psychicznego w ujęciu interdyscyplinarnym* (Białystok 19 grudnia 2017 r.) wygłosił referat *Czy we współczesnym świecie filozofia może być lekiem dla duszy?*

Piotr Kołodko brał udział w XIII Międzynarodowym Seminarium *Diritto romano ed attualità* na temat *Assemblee popolari* (29 kwietnia – 3 maja 2017 r. Sucha Beskidzka). Zaprezentował wystąpienie *The election of the quaestors in Roman Republic. A few remarks*. Ponadto dwukrotnie (30 stycznia oraz 3 kwietnia 2017 r.) uczestniczył w posiedzeniach Sekcji Praw Antycznych Komitetu Nauk o Kulturze Antycznej PAN, które miały miejsce na Wydziale Prawa i Administracji UW.

Piotr Fiedorczyk był uczestnikiem Sympozjum *Dzieje rodziny na ziemiach polskich. Uwarunkowania strukturalne: demograficzne, gospodarcze i prawne*, które odbyło się 18 maja 2017 r. w Warszawie w Instytucie Historii PAN. Wygłosił referat *Rozwój prawa rodzinnego na ziemiach polskich 1795–1939*.

Marcin Łysko brał udział w VII Międzynarodowym Sympozjum *Dziejów Biurokracji* (Kielce 18–19 września 2017 r.). Wystąpił z referatem *Kształtowanie polityki karnej w sprawach o wykroczenia przez aparat administracji Polski Ludowej*.

Marcin Łysko